

Kukilla kruunattu

Heikin ja Kalervon mökkipuutarhan pihaa koristaa koristeellinen kasvitarha eli potager, joka tuottaa sekä satoa että silmäniloa.

VALKORAITAISEN viiruhelpeihin keskelä kohoaa betonitoilla koristeltu portti, josta kuljetaan Heikin ja Kalervon koristeelliselle kasvimaalle. Siellä lehtikaalit on istutettu ympyrän muotoon, ja kukkia kasvaa vihannesten joukossa kaikkialla.

Kalervolle ja Heikille on tärkeää, että kasvimaalta saa tuoreen

vihannessadon lisäksi myös esteettisiä elämyksiä. Kukilla kruunattu kasvimaalla edustaa ranskalaistyylistä potageria, jossa vihannestaraan yhdistellään sekä muualta puutarhasta tuttuja hienostuneita muotoja että koristekasveja.

–Kehäkukat ovat kylväytyneet tänne itsestään, mutta malopit, ruiskaunokit, unikat, krassit ja muut yksivuotiset kesäkukat kyl-

vän joka kevät, Kalervo kertoo.

Kylvökukkien lisäksi kasvimaa komistavat korkeat, soihumaiset sormustinkukat ja salkoruusut. Ne kasvattavat ensimmäisenä vuotena lehtiruusukkeen ja kukkivat vasta toisena vuonna.

KALERVO HALUAA suunnitella joka kevät kasvimaan kylvökuviot uusiksi. Maakin pysyy pa-

” Kasvimaalta kertyy nykyään niin paljon satoa, että pakastamme ja kuivaamme siitä osan talveksi.

Kasvimaata

Teksti Heidi Haapalahti
Kuvat Teija Tuisku

remmassa kasvukunnossa, kun vihannesten paikkaa vaihdetaan vuosittain.

Vihanneslajit ovat säilyneet lähes samoina alusta asti. Vakiovihanneksina Kalervo ja Heikki viljelevät kesäkurpitsoja, lehtikaaleja, mangoldeja ja keltaisia vahapapuja. Niiden lisäksi he kokeilevat aina myös jotakin uutta.

Ensimmäistä kertaa viljelyssä ollut uudenseelanninpinaatti on ollut iloinen yllätys. Rehevä kasvi tuottaa maukasta lehtisätoa koko kesän ajan toisin kuin

tavallinen pinaatti, joka alkaa keskikesällä helposti kukkia.

–Alkukesällä satoa tuottaneen rukolan tilalle kylvämme aasialaista lehtivihannesta, mitsunaa, heinäkuun alussa. Mitsuna on todella nopeakasvuinen. Sen lehtiä voi jo muutamana viikon kuluttua alkaa kerätä syötäväksi, Heikki ihastelee.

PARISKUNTA ON kunnostanut Pohjois-Pirkanmaalla sijaitsevan entisen autiotalon kauniisti sisustetuksi kesämökikseen.

Talon ympärillä levittäytyvän viehättävän puutarhan kasvimaineen miehet rakensivat tyhjästä. Vielä kymmenisen vuotta sitten mäntykankainen tontti oli vain vesakkoa täynnä.

Kalervo ja Heikki raivasivat pusikot pois ja kaatoivat pihalta köiövuja, jotka varjostivat kasvimaata ja veivät kosteutta vihanneksilta. Helposti kuivuva hiekkamaa on muuttanut vuosi vuodelta muhevammaksi pihaan kärrättyjen multa- ja hevoslantakuormien myötä.

–Kasvimaalta kertyy nykyään

niin paljon satoa, että pakastamme ja kuivaamme siitä osan talveksi.

Vuosien myötä Kalervo ja Heikki ovat myös oppineet käyttämään vihanneksia paremmin.

–Esimerkiksi lehtikaalin vahvaan makuun totutteleminen vei jonkin aikaa. Ensimmäisen sadon annoimme tuttavien kutun syötäväksi. Nyt se on suosikkivihanneksemme, jota käytämme risottoihin, lisukkeisiin ja vokeihin. Parasta se on pyttipannussa braatuvurstin kanssa.

Yksivuotiset kesäkukat kaunistavat kasvimaan

1. *Kehäkukat*

Kylvä kehäkukan siemenet suoraan kasvupaikalle keväällä. Voit käyttää kukkia myös esimerkiksi salaattien ja kakkujen koristeluun.

2. *Krassit*

Etelä-Suomessa voit kylvää siemenet suoraan kasvupaikalle, mutta krassit hyötyvät lyhyestä esikasvatuksesta.

3. *Tuoksuherneet*

Tuoksuherneet vaativat lyhyen esikasvatuksen. Poimi kukkia säännöllisesti maljakkoon, sillä se vain innostaa kukintaa. Ihanimmilta tuoksuvat vanhat lajikkeet.

4. *Ruiskaunokit*

Ruiskaunokit kylvetään suoraan kasvupaikalle keväällä. Tavallisen sinikukkaisen muodon lisäksi ruiskaunokista löytyy myös punaisia, puhtaan valkoisia ja syvän violetteja lajikkeita.

5. *Malopit*

Kestävä ja komea maloppi kukkii pitkälle syksyyn. Sen siemenet kylvetään keväällä suoraan kasvupaikalle.

6. *Samettikukat*

Samettikukkien voimakas tuoksu karkottaa tuholaisia vihannesten kimpusta. Iso- ja ryhmäsamettikukat tarvitsevat lyhyen esikasvatuksen, mutta mätäsmäisesti kasvavan kääpiösamettikukan voit kylvää suoraan kasvimaalle.

7. *Unikot*

Kylvä unikot suoraan kasvupaikalle. Valitse kasvimaalle herkkien silkkiunikkojen lisäksi myös upean röyhelökukkaisia pioniunikkoja.

8. *Ruusupavut*

Monimetrisiksi kasvava, kauniisti kukkiva köynnös tuottaa maukkaita palkoja. Taimien esikasvatus jouduttaa kukkimista ja sadon valmistumista.